

OGÓLNE WARUNKI PRZEWOZU

§1. Preambuła

1. Ogólne warunki przewozu określają warunki na podstawie których realizowane są usługi drogowego przewozu towarów. Mają one zastosowanie zawsze, jeżeli szczególne warunki określone w umowie bądź zleceniu przewozu nie stanowią inaczej.
2. Przewozy międzynarodowe wykonywane są zgodnie z postanowieniami Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR), sporządzonej w Genewie dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U.z 1962 r., Nr 49, poz. 238, oraz z 1995 r., Nr 69, poz. 352 i z 2011 r. Nr 72, poz. 382). Do umowy krajowego przewozu zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo Przewozowe, przepisów wykonawcze do ustawy Prawo Przewozowe oraz Przepisy Kodeksu Cywilnego.

§2. Definicje

Użyte w poniższym tekście określenie oznaczają:

1. **czynności ładunkowe** – załadunek, rozmieszczenie przesyłki na pojeździe, zabezpieczenie towaru przed przesuwaniami w czasie przewozu, a także zdjęcie zabezpieczeń i wyładunek przesyłki z pojazdu w miejscu przeznaczenia;
2. **list przewozowy** – dokument potwierdzający przyjęcie przez przewoźnika przesyłki do przewozu oraz jej odbiór;
3. **nadawca** – podmiot uprawniony do wydania przesyłki, również jeśli działa przez osoby trzecie działające w jego imieniu;
4. **odbiorca** – podmiot uprawniony do odbioru przesyłki, również jeśli dokonuje odbioru rzeczy przez osoby trzecie działające w jego imieniu;
5. **podwykonawca** – podmiot, któremu przewoźnik powierza wykonanie w części lub w całości obowiązki wynikające z umowy przewozu i za działania którego przewoźnik odpowiada jak za własne czynności;
6. **przesyłka** – ładunek (towar) przyjęty do przewozu;
7. **przewoźnik** – podmiot wykonujący zarobkowe międzynarodowe lub krajowe przewozy towarów w transporcie drogowym;
8. **umowa przewozu** – porozumienie między zleceniodawcą, a przewoźnikiem zawarte w drodze przyjęcia przez przewoźnika zlecenia przewozu i zobowiązujące go do przewiezienia przesyłki za wynagrodzeniem;
9. **zlecenie przewozu** – oferta wykonania usługi transportowej zawierająca co najmniej nazwę i adres nadawcy, nazwę i adres odbiorcy, miejsce załadunku i rozładunku przesyłki, określenie przedmiotu przesyłki, proponowaną cenę za usługę przewozu, bądź polecenie wykonania usługi transportowej w ramach zawartej umowy przewozu;
10. **zleceniodawca** – podmiot działający w imieniu własnym lub osoby trzeciej, który zawarł z przewoźnikiem umowę przewozu.

§3. Umowa przewozu

1. Zleceniodawca w celu zawarcia umowy przewozu składa przewoźnikowi propozycję wykonania usługi transportowej w formie zlecenia przewozu.
2. Zawarcie umowy przewozu następuje po uzgodnieniu wszelkich warunków przewozu i potwierdzeniu, w sposób jednoznaczny, przyjęcia zlecenia przewozu przez przewoźnika.
3. Zleceniodawca przekazuje w odpowiednim czasie przewoźnikowi wszystkie dane dotyczące przesyłki w celu należytego i zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa wykonania przewozu.
4. Jeżeli zleceniodawca nie występuje w zleceniu przewozu jako nadawca lub odbiorca wówczas uznaje się, że wykonuje on usługę spedycji wobec jednego z tych podmiotów lub przez osobę trzecią i umocowany jest do działania w ich imieniu.
5. Jeżeli w liście przewozowym zleceniodawca nie występuje jako nadawca, wówczas odpowiada wobec przewoźnika za wszelkie działania lub zaniechania nadawcy jak za swoje własne.
6. W przypadku przewozu międzynarodowego zleceniodawca przekazuje przewoźnikowi dane, o których mowa w art. 6 Konwencji CMR, niezbędne do wystawienia listu przewozowego.

7. W razie zmiany warunków przewozu określonych w umowie przewozu, dokonanych przed przyjęciem przesyłki do przewozu, zleceniodawca uzgadnia je z przewoźnikiem i potwierdza pisemnie lub za pomocą środków porozumiewania się na odległość (m.in. e-mailem, sms-em), które pozwalają utrwalić treść tych uzgodnień.
8. Przewoźnik ma obowiązek wykonać przewóz zgodnie z danymi zawartymi w umowie, zleceniu, bądź liście przewozowym i nie ponosi odpowiedzialności z tytułu nieścisłych lub niedostatecznych danych w nich zawartych.

§4. Odstąpienie od umowy

1. Każda ze stron jest uprawniona do odstąpienia od umowy do chwili załadunku. Odstąpienie od umowy dokonane w terminie krótszym niż 48 godzin przed planowanym załadunkiem skutkuje karą umowną w wysokości 200 Euro lub jej równowartości w złotych wg średniego kursu euro w NBP obowiązującego na dzień odstąpienia, o ile strony nie postanowią inaczej.
2. Przewoźnik może odstąpić od umowy przewozu bez wyznaczania dodatkowych terminów przewozu w przypadku, gdy:
 - a. po podstawieniu środka transportu w miejsce załadunku nadawca odmawia wydania przesyłki;
 - b. nadawca nie przygotował przesyłki do wydania lub nie załadował przesyłki we wskazanym w umowie przewozu terminie, z uwzględnieniem czasu przeznaczzonego na załadunek, zgodnie z postanowieniami § 6 pkt 1 ogólnych warunków przewozu;
 - c. przygotowana do wydania przesyłka w sposób istotny odbiega od opisu zawartego w umowie przewozu w zakresie przedmiotu przesyłki, jej rozmiarów lub sposobu opakowania;
 - d. w list przewozowy wpisano dane niezgodne z postanowieniami umowy albo nieobjęte umową, w szczególności:
 - klauzulę specjalnego interesu w dostawie,
 - zadeklarowano wartość przesyłki na wypadek jej zaginięcia lub uszkodzenia, której kwota przekracza wartość odszkodowania wyliczaną zgodnie z ust 3 art. 23 Konwencji CMR,
 - w zakresie wskazania innego miejsca przeznaczenia przesyłki.
3. W razie odstąpienia przez przewoźnika od umowy przewozu, w przypadkach określonych w pkt. 2 niniejszego paragrafu, zleceniodawca zobowiązany jest do zapłaty przewoźnikowi kary umownej w wysokości odpowiadającej 50% uzgodnionego wynagrodzenia, co nie wyklucza dochodzenia odszkodowania w kwocie przekraczającej wartość kary umownej na zasadach ogólnych.

§5. Warunki przewozu

1. Nadawca przekazuje przewoźnikowi wszelkie dokumenty związane z ładunkiem, potrzebne ze względu na przepisy prawa, w tym celne, podatkowe lub administracyjne, wraz z ewentualną instrukcją ich potwierdzenia, wypełniania lub zwrotu.
2. Czynności ładunkowe, w tym załadunek i rozmieszczenie przesyłki oraz rozładunek, o ile umowa przewozu nie stanowi inaczej, należą odpowiednio do obowiązków nadawcy lub odbiorcy.
3. Czynności związane z mocowaniem przesyłki, o ile umowa przewozu nie stanowi inaczej, należą do obowiązku przewoźnika. Jeżeli przesyłka wymaga ponadstandardowego sposobu mocowania lub zabezpieczenia, wówczas nadawca informuje i uzgadnia z przewoźnikiem ten sposób.
4. Przyjęcie przesyłki do przewozu następuje po zakończeniu załadunku, z chwilą podpisania w przewozie krajowym: krajowego listu przewozowego lub dokumentu wydania towaru, natomiast międzynarodowym: listu przewozowego CMR przez nadawcę i przewoźnika lub osoby działające w ich imieniu.
5. Jeżeli po przybyciu do miejsca rozładunku odbiorca odmawia przyjęcia przesyłki lub istnieją przeszkody w jej wydaniu, przewoźnik powinien zażądać instrukcji od nadawcy. Nadawca przekazuje niezwłocznie stosowne instrukcje, a jeżeli tego nie uczyni, przewoźnik może wyładować przesyłkę na rachunek osoby uprawnionej, składując ją w magazynie, składzie celnym lub powierzyć ją osobie trzeciej, odpowiadając w tym przypadku jedynie za rozsądny wybór tej osoby lub miejsca.
6. Odbiorca potwierdza odbiór przesyłki w transporcie krajowym podpisując krajowy list przewozowy lub dokument wydania towaru, natomiast w transporcie międzynarodowym list przewozowy CMR.
7. Przewoźnik ma prawo żądać zwrotu poniesionych kosztów w związku z żądaniem i realizacją instrukcji.
8. Przewoźnik potwierdza wykonanie usługi przewozu przekazując zleceniodawcy – w transporcie krajowym listu przewozowego lub dokumentu wydania towaru, natomiast w transporcie międzynarodowym kopii listu przewozowego – o ile w umowie przewozu nie postanowiono inaczej.

9. Gdy w umowie przewozu lub liście przewozowym nie wskazano dokumentów, które podlegają zwrotowi lub też nie określono sposobu ich zwrotu, to przewoźnik nie ma takiego obowiązku.
10. Gdy zleceniodawca żąda zwrotu dokumentów, ponosi wszelkie opłaty związane z ich przesłaniem lub dostarczeniem.
11. Jeżeli w umowie przewozu lub liście przewozowym nie określono obowiązku zwrotu palet, ani miejsca ich zwrotu, uznaje się, że przewoźnik nie ma takiego obowiązku.
12. Przewoźnik może oddać przesyłkę do przewozu innemu przewoźnikowi, o ile w umowie nie jest wymagana zgoda zleceniodawcy. Przewoźnik ponosi odpowiedzialność za czynności dalszych przewoźników, jak za swoje własne czynności.

§6. Warunki płatności i kary pieniężne

1. W cenę usługi przewozu wliczony jest czas przeznaczony na załadunek lub rozładunek określony w zleceniu, który nie może być dłuższy niż 8 godzin na każdą z tych czynności.
2. W przypadku przekroczenia czasu przeznaczonego na załadunek, o którym mowa w pkt 1, przewoźnikowi przysługuje prawo do naliczenia kary umownej, w wysokości 15 euro lub jej równowartości w złotych wg średniego kursu euro w NBP obowiązującego w danym dniu za każdą następną godzinę przestoju, a po przekroczeniu pierwszej doby w wysokości 150 euro lub jej równowartości w złotych wg średniego kursu euro w NBP obowiązującego w danym dniu za każdą rozpoczętą kolejną dobę przestoju, o ile jest on potwierdzony w sposób określony przez zleceniodawcę.
3. W przypadku opóźnienia w podstawieniu pojazdu pod załadunek z przyczyn zawinionych przez przewoźnika, zleceniodawcy przysługuje prawo do naliczenia kary umownej w wysokości 15 euro lub jej równowartości w złotych wg średniego kursu NBP w danym dniu za każdą godzinę opóźnienia, ale nie więcej niż 150 euro lub jej równowartości w złotych wg średniego kursu euro w NBP obowiązującego w danym dniu za dobę opóźnienia.
4. Jeżeli w umowie przewozu nie ustalono terminu płatności, czas płatności za przewóz wynosi 30 dni od dnia potwierdzenia wykonania usługi przewozu i doręczenia faktury wraz z dokumentem potwierdzającym wykonanie usługi, określonym w umowie przewozu. Po upływie tego terminu przewoźnikowi bez wezwania przysługują odsetki ustawowe za opóźnienia w transakcjach handlowych.
5. Jeżeli w umowie przewozu termin zapłaty jest dłuższy niż 30 dni, to po upływie ustalonego terminu, przewoźnik może żądać odsetek ustawowych po upływie 30 dni, liczonych od dnia potwierdzenia wykonania umowy przewozu i doręczenia zleceniodawcy faktury, do dnia zapłaty, ale nie dłużej niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego.
6. Przewoźnikowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek bez wezwania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne (vide art. 10 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, Dz. U. 2013.403 z póź. zm.).
7. Strony ustalają zakaz wzajemnych potrąceń.
8. Jeżeli wynagrodzenie lub inne roszczenia określone zostały w walucie obcej, a istnieje konieczność przeliczenia tych kwot na złote polskie, wówczas dokonuje się go według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu załadunku.

§7. Reklamacje

1. Zastrzeżenia co do widocznych braków lub uszkodzenia towaru lub jego opakowania powinny być zaznaczane – w transporcie krajowym w krajowym liście przewozowym lub dokumencie wydania towaru, natomiast w transporcie międzynarodowym w liście przewozowym CMR w chwili załadunku, o ile kierowca uczestniczy w załadunku.
2. Jeżeli odbiorca przyjął towar, nie sprawdzwszy wraz z przewoźnikiem jego stanu albo nie zgłosił przewoźnikowi zastrzeżeń wskazujących ogólnie rodzaj braku lub uszkodzenia:
 - a. w przypadku widocznych braków lub uszkodzeń – najpóźniej w chwili dostawy,
 - b. w przypadku braków lub uszkodzeń niewidocznych – w terminie 7 dni od dnia dostawy, nie wliczając niedziel i dni świątecznych, przyjmuje się, jeśli nie ma dowodu przeciwnego, że otrzymał towar w stanie opisanym w liście przewozowym.

3. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń przez odbiorcę, o których mowa w pkt 2 lit. a, przewoźnik lub odbiorca sporządza protokół ustalenia stanu przesyłki, który powinien zawierać w szczególności informacje dotyczące:
 - a. rodzaju naruszeń stanu przesyłki, pojemnika transportowego lub środka transportowego,
 - b. rozmiarów naruszenia, w tym ubytków ilości, masy lub objętości przesyłki,
 - c. przypuszczalnego czasu i miejsca, w których nastąpiło naruszenie stanu przesyłki,
 - d. przypuszczalnych przyczyn naruszenia stanu przesyłki,
 - e. innych okoliczności, w jakich nastąpiło naruszenie stanu przesyłki.
4. Protokół podpisują wszystkie osoby uczestniczące w ustalaniu stanu przesyłki i otrzymują po jednym egzemplarzu.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń co do stanu przesyłki, o których mowa w pkt. 2 lit. b, odbiorca lub inna osoba uprawniona składa reklamację przewoźnikowi w formie pisemnej, która powinna zawierać:
 - a. datę sporządzenia reklamacji,
 - b. imię i nazwisko (nazwę) i adres zamieszkania (siedzibę) przewoźnika,
 - c. imię i nazwisko (nazwę) i adres zamieszkania (siedzibę) osoby składającej reklamację,
 - d. tytuł oraz uzasadnienie reklamacji,
 - e. kwotę roszczenia (oddzielnie dla każdego dokumentu przewozowego),
 - f. wykaz załączonych dokumentów,
 - g. podpis osoby uprawnionej do wniesienia reklamacji.
6. Opóźnienie dostawy może stanowić podstawę do odszkodowania tylko wówczas, gdy zastrzeżenie zostało skierowane na piśmie w terminie 21 dni od dnia postawienia towaru do dyspozycji odbiorcy. Wysokość odszkodowania za opóźnienie nie może być wyższa niż 50% uzgodnionego wynagrodzenia, co nie wyklucza dochodzenia odszkodowania w kwocie przekraczającej wartość kary umownej na zasadach ogólnych.
7. Rozpoczęcie procesu reklamacji nie powoduje wstrzymania płatności za wykonaną usługę.
8. Roszczenia z umowy przewozu rzeczy przedawniają się z upływem roku. Przedawnienie biegnie:
 - a. w przypadkach częściowego zaginięcia, uszkodzenia lub opóźnienia dostawy – począwszy od dnia wydania przesyłki,
 - b. w przypadkach całkowitego zaginięcia – począwszy od trzydziestego dnia po upływie umówionego terminu dostawy, albo jeżeli termin nie był umówiony – począwszy od sześćdziesiątego dnia po przyjęciu towaru przez przewoźnika,
 - c. we wszystkich innych przypadkach – począwszy od upływu trzymiesięcznego terminu od dnia zawarcia umowy przewozu.

§8. Spory

Spory wynikające ze stosunków prawnych, do których mają zastosowanie niniejsze ogólne warunki przewozu, podlegają rozstrzygnięciu wyłącznie przez sąd powszechny, właściwy dla siedziby lub miejsca zamieszkania przewoźnika, o ile strony nie postanowią inaczej.